

**ПРИВАТНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ФІНАНСОВО-ПРАВОВИЙ КОЛЕДЖ»**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Директор «Фінансово-правового коледжу»
 (Тамара Губанова)
« 26 » серпня 2021 року

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«СТРАХУВАННЯ»**

для студентів

галузь знань	07 Управління та адміністрування
спеціальність	072 Фінанси, банківська справа та страхування
освітній рівень	фаховий молодший бакалавр
освітня програма	«Фінанси, банківська справа та страхування»
вид дисципліни	обов'язкова

Форма навчання	денна
Навчальний рік	2021/2022
Семестри	п'ятий
Кількість кредитів ECTS	чотири
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська
Форма заключного контролю	іспит

Викладач: Прокоф'єва О.В.

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__»__ 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__»__ 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

КИЇВ – 2021

Розробники:

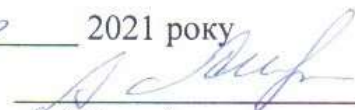
Прокоф'єва Олена Володимирівна,

кандидат економічних наук, викладач кафедри фінансів і кредиту (випускова)

Схвалено науково-методичною комісією Фінансово-правового коледжу

Протокол № 1 від «26» серпня 2021 року

Голова науково-методичної комісії

(підпис)

(Ростислав Рябий)

ВСТУП

1. Мета дисципліни: надання знань щодо страхового захисту майнових інтересів юридичних і фізичних осіб на випадок настання ризикових ситуацій, організації страхового ринку та страхових компаній. Вивчення сутності й ролі страхування, організація розвитку страхового ринку, державного регулювання страхової діяльності; набуття вмінь аналізувати ринок страхових послуг, оцінювати фінансову стійкість страхових компаній.

2. Попередні вимоги до опанування навчальної дисципліни: Передумовою вивчення є засвоєння дисциплін «Фінансово-кредитний ринок», «Страхові послуги», «Страхова статистика», «Страховий маркетинг».

3. Анотація навчальної дисципліни. Програма вивчення нормативної навчальної дисципліни «Інвестування» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки фахових молодших бакалаврів спеціальності «Фінанси, банківська справа та страхування». Навчальна дисципліна «Страхування» передбачає оволодіння знаннями та практичними навичками щодо страхового захисту майнових інтересів юридичних і фізичних осіб на випадок настання ризикових ситуацій, функціонування та аналізу страхового ринку, організації роботи страхових компаній, умов надання страхових послуг з основних видів особистого, майнового страхування та страхування відповідальності.

4. Завдання вивчення дисципліни: формування базисних знань студентів щодо основ, закономірностей, принципів та особливостей функціонування сучасного ринку страхування.

5. Результати навчання за дисципліною:

Результат навчання (1 - знати; 2 - вміти; 3 - комунікація; 4 - автономність та відповідальність)		Форми (та/або методи технології) викладання і навчання	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання (за необхідності)	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
Код	Результат навчання			
1.1.	<i>Знати:</i> основні поняття та закони сучасної економічної теорії	<i>Лекція, семінарське заняття, самостійна робота студента</i>	<i>Експрес опитування, тестування, модульна контрольна робота, наукова робота, підсумковий контроль</i>	10%
1.2.	<i>Знати</i> теорії фінансів та макроекономіки, за допомогою яких	<i>Лекція, семінарське заняття,</i>	<i>Експрес опитування, тестування,</i>	10%

	аналізується сучасний стан страхового ринку та закономірності окремого випадкового явища.	самостійна робота студента	модульна контрольна робота, наукова робота, підсумковий контроль	
1.3.	Знати об'єктивну необхідність, сутність, функції, принципи і роль страхування в умовах ринкової економіки;	Лекція, семінарське заняття, самостійна робота студента	Експрес опитування, тестування, модульна контрольна робота, наукова робота, підсумковий контроль	15%
1.4.	Знати організацію та шляхи розвитку страхового ринку та державного регулювання страхової діяльності;	Лекція, семінарське заняття, самостійна робота студента	Експрес опитування, тестування, модульна контрольна робота, наукова робота, підсумковий контроль	10%
2.1.	Вміти визначити показники збитковості страхової суми;	Лекція, семінарське заняття, самостійна робота студента	Експрес опитування, тестування, модульна контрольна робота, наукова робота, підсумковий контроль	10%
2.2	Розробляти розрахунки тарифних нетто-ставок і бруто-ставок, показників фінансової стійкості страхових компаній; визначити суму страхових платежів;	Лекція, семінарське заняття, самостійна робота студента	Експрес опитування, тестування, модульна контрольна робота, наукова робота,	10%

			<i>підсумковий контроль</i>	
3.1.	<i>Брати участь в обговореннях дискусійних питань та розрахувати страхове відшкодування і показники фінансової стійкості страхових компаній;</i>	<i>Семінарське заняття, самостійна робота студента</i>	<i>Експрес опитування, тестування, модульна контрольна робота, наукова робота, підсумковий контроль</i>	15%
4.1	<i>Організовувати та брати участь у наукових дискусіях та скласти страховий договір та проводити розрахунки по ньому.</i>	<i>Лекція, семінарське заняття, самостійна робота студента</i>	<i>наукова робота</i>	10%
4.2	<i>Отримати здатність до подальшого навчання, наукової роботи, самостійного опрацювання тем, що пов'язані з еволюцією економічних інститутів.</i>	<i>Самостійна робота студента</i>	<i>наукова робота</i>	10%

6.1 Форми оцінювання студентів

- семестрові форми оцінювання:

1. експрес опитування – від 1 до 5 балів;
2. тестування – від 1 до 7 балів;
3. наукові роботи – від 1 до 10 балів;
4. модульні контрольні роботи – від 1 до 10 балів за кожну (всього: від 1 до 30 балів);

Максимальний бал, який може бути отриманий студентом за семестр складає 40 балів. Передбачені форми семестрового оцінювання сумарно не можуть перевищувати 40 балів.

- підсумкове оцінювання:

1. письмовий іспит (в V семестрі) – від 20 до 60 балів

Таким чином, набір балів відбувається:

	ЗМ1	ЗМ 2	іспит	Підсумкова оцінка
Мінімум	12	12	36	60
Максимум	20	20	60	100

Максимальна підсумкова оцінка за цю дисципліну може становити 100 балів. Студент може отримати на заліку та іспиті максимально 60 балів до яких додаються бали отримані студентом під час семінарських занять відповідного семестру. Для отримання загальної позитивної оцінки з дисципліни оцінка за залікову та іспитову роботу не може бути меншою 36 балів. У випадку коли студент на заліку чи іспиті набрав менше 36 балів, останні не додаються до семестрової оцінки (незалежно від кількості балів, отриманих під час семестру), у відомості в колонці «бали за залік/іспит» ставиться «0», а в колонку «результуюча оцінка» переноситься лише кількість балів, отриманих під час семестру.

6.2 Організація оцінювання:

Види поточного контролю обираються викладачем, який веде семінарські заняття, за погодженням з лектором та у відповідності з даною програмою. Видами поточного контролю можуть бути: експрес опитування, тестування, наукова робота, модульні контрольні роботи.

При поточному контролі під час семінарських занять оцінці підлягають: рівень знань, продемонстрований студентом у відповіді, активність при обговоренні питань семінарського заняття, систематичність роботи на заняттях, результати виконання домашніх завдань.

Викладач, який проводить семінарські заняття, виставляє у визначений термін кількість набраних з поточного контролю балів і заносить їх у відповідні документи обліку успішності студентів. У випадку відсутності студента на семінарському занятті з поважних причин, він може відпрацювати пропущене заняття в позааудиторний час (час консультацій викладача), шляхом усного опитування, тестування, підготовки наукової доповіді. За результатами відпрацювання пропущеного заняття з поважних причин викладачем нараховуються бали. За невідпрацьовані заняття бали не нараховуються.

Дисципліна викладається у чотирьох семестрах. За 5 днів до початку екзаменаційної сесії у кожному з семестрів викладач, який веде семінарські заняття, припиняє приймати відпрацювання. Заняття пропущені та не відпрацьовані студентом у першому семестрі не допускаються до відпрацювання в другому семестрі.

Для студентів, які упродовж навчання не досягли мінімального порогового рівня оцінки (60% від максимально можливої кількості балів), проводиться заключна форма роботи, максимальна оцінка за яку не може перевищувати 40% підсумкової оцінки (до 40 балів за 100 – бальною шкалою). Для отримання максимальної оцінки за результатами заключної форми роботи (40 балів за 100 – бальною шкалою) студент має успішно скласти не менше 2-х семестрових форм оцінювання, які визначаються викладачем, проявити високий рівень результатів навчання.

Максимальний бал, який може бути отриманий студентом за підсумком навчання протягом семестру складає 40 балів. Мінімальний бал, який має

бути отриманий студентом за відповідними формами оцінювання складає 24 бали.

Викладач, який веде семінарські заняття, має право звернутись до декана юридичного факультету про не допуск до підсумкового оцінювання студента, якщо під час семестру він не досяг мінімального порогового рівня оцінки (24 бали) тих результатів навчання, які не можуть бути оцінені під час підсумкового контролю. Про недопуск студента до підсумкового оцінювання викладач має подати в деканат юридичного факультету подання з графіком можливих відпрацювань не пізніше, ніж за 10 робочих днів до початку періоду складання заліків. Для студентів, які упродовж навчання протягом семестру не досягли мінімального порогового рівня оцінки (24 бали) і, як результат, не допущені до складання підсумкової форми контролю (залік/іспит), проводяться відпрацювання у формі, яка передбачена робочою програмою, максимальна оцінка за які не може перевищувати кількості балів, що дорівнює різниці між мінімальним пороговим рівнем оцінки (24 бали) та фактичною кількістю балів, що отримані студентом за всіма формами поточного контролю.

Якщо студент за підсумком відпрацювань не досяг мінімального порогового рівня оцінки (24 бали), викладач, який веде семінарські заняття і приймав відпрацювання, звертається до декана юридичного факультету з поданням в якому фіксує невиконанням студентом індивідуального навчального плану.

За результатами складання підсумкової форми контролю (заліку/іспиту) студент може отримати максимально 60 балів.

Підсумкова оцінка за навчальну дисципліну формується шляхом додавання кількості балів, отриманих протягом семестру, та кількості балів, отриманих за підсумковою формою контролю (залік/іспит) і така сума балів не може бути меншою за 60 балів.

6.3 Шкала відповідності оцінок

Відмінно / Excellent	90-100
Добре / Good	75-89
Задовільно / Satisfactory	60-74
Незадовільно / Fail	0-59

Структура навчальної дисципліни. Тематичний план лекцій, семінарських занять та самостійної роботи

Т е м а	Лекції (к-ть год.)	Семін. заняття (к-ть год.)	Самост. робота (к-ть год.)
Змістовний модуль 1. «Основи страхування»			
Економічна сутність страхування і його роль в ринковій економіці	4	4	4
Класифікація страхування	2	2	4
Поняття ризику. Ризик-менеджмент	2	2	4
Методичні підходи щодо розрахунку страхової премії	2	2	4
Організація страхової діяльності	2	2	4
Державний нагляд за страховою діяльністю	2	2	4
Ліцензування страхової діяльності в Україні	2	2	4
Правове регулювання страхової діяльності	2	2	4
Модульне тестування 1			
Змістовний модуль 2. «Особливості основних видів страхування»			
Особисте страхування	2	2	4
Майнове страхування	2	2	4
Страхування відповідальності	2	2	4
Перестрахування	2	2	4
Фінанси страхових компаній. Страхові резерви	2	2	4
Фінансова надійність страхової компанії	2	2	4
Модульне тестування 2			
І С П И Т			
В С Ь О Г О :	30	30	56

Загальний обсяг 120 год., в тому числі:

Лекцій – **30 год.**

Семінари – **30 год.**

Консультації – **4 год.**

Самостійна робота – **56 год.**

9. Рекомендовані джерела:

Основна література

1. Закон України "Про страхування" в редакції закону N 2921-III від 10.01.2002 // www.rada.gov.ua
2. Страхування: Підручник / За ред. В.Д. Базилевича. — К.: Знання, 2008. — 1019 с.
3. Страхування: Підручник / Керівник автор, колективу і наук. ред. С.С. Осадець. — К.: КНЕУ, 2002.

Додаткова література

1. Повітряний кодекс України // // www.rada.gov.ua
2. Цивільний кодекс України // www.rada.gov.ua
3. Закон України "Про господарські товариства" // www.rada.gov.ua
4. Постанова Кабінету Міністрів України "Про затвердження Положення про порядок провадження діяльності страховими посередниками" // www.rada.gov.ua
5. Постанова Кабінету Міністрів України "Положення про порядок здійснення операцій з перестрахування" // www.rada.gov.ua
6. Базилевич В. Д., Базилевич К. С. Страхова справа. — К.: Знання, 2003.
7. Балабанов И.Т., Балабанов А.И. Страхование: Учебник. — СПб.: Питер, 2002. — 250 с.
8. Василишин Р.Д., Кашенко О.Л., Борисова В.А. Економічні основи страхування. — Суми: Довкілля, 2001. — 412 с.
9. Внукова Н. Н. Практика страхового бізнеса. - К.: Либра, 2004. - 75 с.
10. Внукова Н. М. Страхування: Навч.-метод. посібник. — Харків: Бурун Книга, 2004. — 371с.
11. Внукова Н.М. Страхування: теорія і практика. Навчально-методичний посібник / Внукова Н.М., Успенко В.І., Временко Л.В. та ін. — Харків: Бурун Книга. — 2003.
12. Клапків М.С., Клапків Ю.М., Витоки національного страхового ринку України. — Тернопіль: Вид-во «Карт-бланш», 2003. — 314 с.
13. Кривошлик Т.Д. Самострахування і страхування майнових ризиків громадян // Фінанси України. — 2000. - №9. — С.104 - 110.
14. Мачуський В.В. Правові основи страхування: Навч. посіб. / Київський національний економічний ун-т. — К.: КНЕУ, 2003. — 302 с.
15. Михайлова К. Огляд майнового страхування //Страхова справа №4(32)2008. — ст. 40-51.
16. Мних Є. В. Страхування в Україні: сучасна теорія і практика. — Знання України, 2008. — 284с.
17. Огаренко О.В. Методологічні засади оцінки фінансового стану страховика.// Економіка: проблеми теорії і практики. -2001. -№111.
18. Сплетухов Ю. Страхование рисков, связанных с предпринимательской деятельностью // Фин. бизнес. — 2002 — №12.

19. Філонюк О. Огляд глобального ринку перестрахування //Страхова справа №2(34)2009. – ст. 30-43;
20. Фурман В.М. Страхування: теоретичні засади та стратегія розвитку: Монографія. – К.: КНЕУ, 2005. – 296 с
21. Фурман В. Особливості формування страхових ринків країн з перехідною економікою // Економіст. – 2005. - №8.
22. Шахов В.В. Страхование.-М.:ЮНИТИ,Страховой полис, 1999.
23. Экономика страхования и перестрахования.- М.:Анkil, 2000.
24. <http://www.dfr.gov.ua> // офіційний сайт Державна комісія з регулювання ринків фінансових послуг України